

Cuprins

1	Numere naturale	2
1.1	Scrierea si citirea numerelor naturale	2
1.2	Compararea, ordonarea si aproximarea numerelor naturale	3
2	Operatii cu numere naturale	4
2.1	Adunarea numerelor naturale	4
2.2	Scaderea numerelor naturale	4
2.3	Inmultirea numerelor naturale	4
2.4	Impartirea numerelor naturale	4
2.5	Teorema impartirii cu rest	4
2.6	Ordinea efectuarii operatiilor	4
2.7	Ridicarea la putere a unui numar natural	4
2.8	Compararea si ordonarea puterilor	4
2.9	Operatii cu puteri	4
3	Divizibilitatea numerelor naturale	4
3.1	Divizor	4
3.2	Multiplu	4
3.3	Divizibilitatea 2,3,5,10	4
4	Ecuatii si inecuatii	4
4.1	Media aritmetica	4
4.2	Ecuatii	4
4.3	Inecuatii	4
5	Multimi	4
5.1	Multime	4
5.2	Relatii intre multimi	4
5.3	Multimi finite si multimi infinite	4
5.4	Operatii cu multimi	4
6	Fractii ordinare	4
6.1	Fractie	4
6.2	Procent	4
6.3	Fractii echivalente	4
6.4	Amplificarea si simplificarea fractiilor	4
6.5	Adunarea si scaderea unor fractii ordinare	4

1 Numere naturale

1.1 Scrierea si citirea numerelor naturale

Cu totii suntem familiari cu numerele naturale, inca de cand suntem la gradinita folosim aceste numere, fara insa a le numi numere naturale. Ele sunt instinctive si le folosim mereu cu gandul de a numerota lucrurile de zi cu zi.

In scrierea unui numar natural, vor aparea cel mult zece simboluri pe care noi le numim **cifre arabe**. Acestea sunt: 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9. Acest mod de scriere a unui numar natural se numeste scriere in **baza zece**.

Un numar natural de doua cifre se reprezinta prin scrierea $\overline{ab}$, unde a si b desemneaza cifre si $a \neq 0$. Adica: $\overline{ab} = a \cdot 10 + b$

Exemple: a) $17 = 1 \cdot 10 + 7$ b) $69 = 6 \cdot 10 + 9$.

Un numar natul de trei cifre se reprezinta prin scrierea $\overline{abc}$, unde a,b si c desemneaza cifre si $a \neq 0$. Adica: $\overline{abc} = a \cdot 100 + b \cdot 10 + c$

Exemple: a) $148 = 1 \cdot 100 + 4 \cdot 10 + 8$ b) $903 = 9 \cdot 100 + 0 \cdot 10 + 3$

Numerele naturale scrise in ordinea: 0,1,2.. formeaza sirul numerelor naturale.

Daca n este un numar natural oarecare, atunci $n - 1$ este predecesorul sau, $n + 1$ este succesorul sau, iar numerele $n - 1$ si n, respectiv n si $n + 1$ se numesc numere consecutive.

Pentru a citi un numar natural, scris in baza 10, se grupeaza cifrele cate trei, de la dreapta la stanga. Aceste grupe sunt numite clase. Fiecare clasa se compune din: unitati, zeci si sute.

sute	zeci	unitati	sute	zeci	unitati	sute	zeci	unitati	sute	zeci	unitati
Clasa miliardelor			Clasa milioaneelor			Clasa miilor			Clasa unitatilor		

Exemple:

a) 2 843 103 - doua milioane opt sute patruzeci si trei de mii o suta trei

b) 675 021 432 000 - sase sute saptezeci si cinci de miliarde doua zeci si unu de milioane patru sute treizeci si doua de mii

Cifre romane

In Europa cifrele arabe au patruns mai tarziu, erau folosite urmatoarele simboluri: I, V, X, L, C, D, M numite **cifre romane**. Bineinteles ca aceste simboluri au corespondenta cu numerele naturale:

I = 1 V = 5 X = 10 L = 50 C = 100 D = 500 M = 1000

Reguli de calcul cu cifrele romane

1. O cifra cu o valoare mai mica sau egala scrisa la dreapta uneia cu o valoare mai mare indica o suma.

Exemplu: $XIII = 10 + 1 + 1 + 1 = 13$

2. O cifra cu o valoara mai mica scrisa la stanga uneia cu o valoare mai mare indica o diferenta.

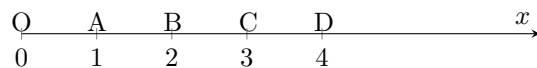
Exemplu: $XC = 100 - 10 = 90$

3. Cifrele I, X, C, M pot fi scrise consecutiv de cel mult trei ori.

4. Nu se pot repeta consecutiv cifrele V,L,D si nu se pot scadea.

1.2 Compararea, ordonarea si aproximarea numerelor naturale

Axa numerelor naturale este o dreapta pe care se fixeaza un punct O , numit **origine**, un sens si un segment, numit **unitate de masura**. In acest fel fiecarui numar natural ii corespunde pe axa un punct.

Observatii:

- Orice nu

2 Operatii cu numere naturale

- 2.1 Adunarea numerelor naturale
- 2.2 Scaderea numerelor naturale
- 2.3 Inmultirea numerelor naturale
- 2.4 Impartirea numerelor naturale
- 2.5 Teorema impartirii cu rest
- 2.6 Ordinea efectuarii operatiilor
- 2.7 Ridicarea la putere a unui numar natural
- 2.8 Compararea si ordonarea puterilor
- 2.9 Operatii cu puteri

3 Divizibilitatea numerelor naturale

- 3.1 Divizor
- 3.2 Multiplu
- 3.3 Divizibilitatea 2,3,5,10

4 Ecuatii si inecuatii

- 4.1 Media aritmetica
- 4.2 Ecuatii
- 4.3 Inecuatii

5 Multimi

- 5.1 Multime
- 5.2 Relatii intre multimi
- 5.3 Multimi finite si multimi infinite
- 5.4 Operatii cu multimi

6 Fractii ordinare

- 6.1 Fractie
- 6.2 Procent
- 6.3 Fractii echivalente
- 6.4 Amplificarea si simplificarea fractiilor
- 6.5 Adunarea si scaderea unor fractii ordinare